

Liite 1

Helsingin normaalilyseon tieto - ja viestintätekniiikan opetuskäytön strategian toteutussuunnitelma lu kuvuodelle 2009 -2010

Sisällys

1 Tilanteen kuvaus lukuvuosilta 2007-2008 ja 2008-2009

1.1 Opetusharjoittelijat

1.2 Oppilaat ja opiskelijat

1.3 Opettajat

1.4 Koulun ja kodin yhteistyö

1.5 Koulun yhteistyökumppanit

1.6 Laitteet, ohjelmisto ja verkko

1.7 Kirjaston nykytilanne

1.8 Tukipalvelut

2 Strategian toteutussuunnitelma lukuvuodelle 2009-2010

2.1 Ohjattu harjoittelu

2.2 Perus- ja lukio-opetus

2.3 Henkilöstön osaaminen ja koulutussuunnitelma

2.4 Koulun ja kodin välinen yhteistyö

2.5 Laitteet, ohjelmisto ja verkko

2.6 Tukipalvelut

2.7 Seuranta ja arviointi

3 Tavoitteita lukuvuosille 2010-2011 ja 2011-2012

1 Tilanteen kuvaus lukuvuosilta 2007-2008 ja 2008-2009

Helsingin normaalilyseon edellinen tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön strategia laadittiin lukuvuodelle 2008-2009. Tämän strategiatyön pohjaksi kartoitettiin oppilaiden, opiskelijoiden, opetusharjoittelijoiden ja henkilökunnan tieto- ja viestintäteknistä osaamista sekä työ- ja opetustilojen tieto- ja viestintäteknistä varustetasoa.

1.1 Opetusharjoittelijat

Syksyllä 2007 ohjattuun perusharjoitteluun osallistuneilta opiskelijoilta kysyttiin, millaista tietoteknistä osaamista he omaavat ja millaisia koulutustoiveita heillä on. Opiskelijoille tarjottiin sellaista koulusta, jota he olivat vastauksissaan toivoneet. Opetusharjoittelijoiden osaaminen vaihteli aineenopiskelussa tarjotun peruskoulutuksen ja henkilökohtaisen kiinnostuksen mukaan. Opetusharjoittelijoiden opetukseen liittyvästä tietotekniikan opastuksesta vastasi ohjaava opettaja. Opetusharjoitteluun kuuluvassa koulu yhteisönä -kokonaisuudessa opiskelijoille tarjottiin yhtenä vaihtoehtona "Virtuaalinen koulusimulaatio", jonka valitsi yhteensä [lukumäärä] opiskelijaa. Harjoittelijoilla oli työtilassaan käytössään 3 - tietokonetta. Lisäksi heillä oli mahdollisuus käyttää opetus- ja ohjaustilojen laitteita aina kun ne olivat vapaina.

Tietoteknistä osaamista koskevaan kyselyyn vastanneista harjoittelijoista 28 (43 %) oli saavuttanut OPE.FI II-tason kriteerit. OPE.FI III-tasolla eli kouluttajatasolla oli 6 harjoittelijaa (9%). Harjoittelijoista 29 (45 %) ei ollut saanut ainelaitoksilla ja Soveltavan kasvatustieteen laitoksella minkäänlaista tietotekniikkaan liittyvää koulutusta. Lopuilla koulutus vaihteli yksittäisistä kursseista tietojenkäsittelytieteen laitoksen aineopintoihin. 14 harjoittelijaa (22 %) oli suorittanut tv-t-ajokortin tai siihen liittyviä opintoja ensimmäisinä opiskeluvuosinaan, viisi (8 %) Tietokone työvälteenä -kurssin.

1.2 Oppilaat ja opiskelijat

Perusopetuksen 7-9 luokkien oppilaat ja lukion opiskelijat käyttävät tieto- ja viestintäteknikkaa eri oppiaineissa mahdollisuuksien mukaan. Tieto- ja viestintäteknikan taitojen opetus on integroitu osaksi eri oppiaineiden opetusta.[mitä tarkoittaa] Oppilailta ja opiskelijoilla oli suuria yksilöllisiä eroja tieto- ja viestintäteknikan käyttötaidoissa. Kaikille 7. luokkalaisille järjestettiin lukuvuoden alussa opiskelutaitojen opintojakso, johon sisältyi 5-6 tuntia tietotekniikkaa. Opintojaksossa tutustuttiin tietokonealuokkien käytänteisiin ja varustukseen ja opiskeltiin tekstinkäsittelyä, tiedonhaun, taulukkolaskennan, esitysgraafiikkaohjelman käytön ja kuvankäsittelyn perusteita. Lukuvuonna 2008-2009 latinan luokan (7D) opiskelutaitojen opintojakso oli integroitu äidinkielen opetukseen, josta osa toteutettiin samanaikaisopetuksena tietotekniikan opettajan kanssa. Opiskelutaitojen opintojakson tietotekniikan osuudessa 7. luokkalaisille pyrittiin antamaan valmiudet, joiden avulla he voivat peruskoulun aikana kehittää ja syventää tieto- ja viestintäteknikan hallintaansa.

Tieto- ja viestintäteknikan taitojen opetusta annettiin kahdessa tietokonealuokassa, joissa kummassakin on 24 oppilastyöasemaa ja opettajan työasema. Tämän lisäksi koulussa on 25 opetuskäyttöön tarkoitettua kannettavaa tietokonetta. Lukion opiskelijat saattoivat käyttää tietokonealuokkia koulutöiden tekemiseen niiden ollessa vapaana. Tätä mahdollisuutta opiskelijat myös käyttivät ahkerasti. Oppilaiden käytössä käytävillä oli myös kolme työasemaa, jotka olivat tarkoitettu lähinnä sähköpostien lukemiseen ja koulutöiden tekemiseen. Kokeilu keskeytyi työasemiin kohdistetun säännöllisen, jopa päivittäisen, ilkeivallan takia.

Lukiolaisille oli tarjolla eNorssi-yhteistyöverkoston kautta yhteistyössä järjestettyä lukion 23 verkkokurssia, jotka olivat valittavissa kaikille Suomen harjoittelukoulujen lukioiden opiskelijoille. Verkkokursseista kymmenen oli pelkästään Helsingin normaalilyseon tarjoamia sekä yksi kurssi yhteistyössä Helsingin normaalilyseon, Oulun normaalikoulun ja Jyväskylän normaalikoulun kanssa.

1.3 Opettajat ja muu henkilökunta

Syksyllä 2007 kartoitettiin opettajien ja muun henkilökunnan tietoteknistä osaamista sekä koulutustoiveita kyselyn avulla. Kyselyyn vastasi 51 opettajaa ja 6 muuhun henkilökuntaan kuuluvaa. Koulun henkilökunnalle tarjottiin lukukausien 2007-2008 ja 2008-2009 aikana mahdollisuus osallistua opetusharjoittelijoiden tai tietotekniikan opettajan pitämiin tietokonehuokan hallintaohjelman, tavallisten työvälineohjelmien ja sosiaalisen median käytön koulutuksiin. Näiden lisäksi laitevastaava Ville Laustela tarjosi henkilö- tai aineryhmäkohtaisia opastuksia luokkien av-laitteiden käytöstä.

Kyselyyn vastanneista opettajista 18 (35 %) on saavuttanut OPE.FI II-tason kriteerit, joka on selkeästi vähemmän kuin tavoitetaso (70%). Syksyllä 2004 OPE.FI II -tasolla olevia opettajia oli 41%. OPE.FI III-tasolla eli kouluttajatasolla oli 5 opettajaa (10%), joka oli sama kuin valtakunnallinen tavoitetaso. Syksyllä 2004 OPE.FI III -tasolla olevia opettajia oli 8%.

Kyselyyn vastanneista opettajista 34 (67 %) opettaa joko oppilaita tai harjoittelijoita tietokoneen avulla vähintään viikoittain, heistä 13 (25 %) jopa päivittäin. Syksyllä 2004 vastaava prosenttiosuus oli 30. 21 opettajaa (41 %) ohjaa oppilaita työskentelemään tietokoneilla viikoittain. Opettajat hakevat tietoa tietokoneen avulla säännöllisesti sekä Internetistä että koulun www-sivuilta: 47 opettajaa (92 %) etsii itse tietoa Internetistä vähintään viikoittain, heistä 33 (65 %) päivittäin. 44 (86 %) opettajaa taas hakee tietoa koulun www-sivuilta viikoittain, heistä 31 (61 %) päivittäin. Remontoitujen luokkatilojen tv-välineet ovat ahkerassa käytössä: 43 opettajaa (84 %) käyttää dataprojektorilla viikoittain, heistä 34 (67 %) päivittäin.

Tieto- ja viestintäteknikan opetuskäyttö näyttäisi normaalilyseossa painottuvan lähinnä tiedonhankintaan ja viestinnän hoitamiseen. Opetuskäytössä tieto- ja viestintätekniset laitteet ovat myös vakiinnuttaneet asemaansa liitutaalua ja piirtoheitintä korvaavina artefakteina. Tieto- ja viestintäteknikka mahdollistaa kuitenkin paljon laaja-alaisemman ja monipuolisemman opetuskäytön kuin mihin normaalilyseon tieto- ja viestintäteknikan opetuskäyttö painottuu. Tieto- ja viestintäteknologioiden opetuskäytön tehostaminen ja lisääminen edellyttää kuitenkin, että lähtökohdalla on koulun rakenteellinen ja pedagoginen kehittäminen sekä riittävä digitaalisen opetusmateriaalin saatavuus ja opettajien teknis-pedagoginen koulutus (vrt. Cicero 2008).

Muun henkilökunnan osaaminen oli vaihtelevaa, osin kulloisestakin työnkuvasta riippuen. Erilaisista työnkuvista johtuen muun henkilökunnan tietoteknisen osaamisen tarve oli niin vaihtelevaa, että muuta henkilökuntaa koskevaa koulutusta ei järjestetty koko koulun henkilökunnalle järjestetyn koulutuksen lisäksi. Henkilökunnalle järjestettyihin koulutuksiin osallistui sekä opettajakunnan että muun henkilökunnan jäseniä.

1.4 Koulun ja kotien välinen yhteistyö

Koulun ja kotien yhteistyössä käytettiin sähköpostia, sähköpostiosoitteiden avulla tehtyjä sähköpostilistoja ja koulun hallinto-ohjelman Wilma-sovellusta. Lukuvuonna 2008-2009 Wilma-järjestelmän tunnukset jaettiin peruskoululaisten huoltajien lisäksi myös lukion opiskelijoiden huoltajille. Tunnukset mahdollistivat muun muassa poissaolojen reaaliaikaisen seurannan ja selvityksen web-liittymän kautta. Lisäksi koulun kotisivujen kautta tarjottiin tiedotusta koulun toiminnasta ja ajankohtaisista tapahtumista.

1.5 Koulun yhteistyökumppanit

Koulun ensisijainen yhteistyökumppani tieto- ja viestintäteknikassa on Helsingin yliopiston tietotekniikkaosasto. Koulun verkko ja verkossa olevat palvelut olivat pääosin peräisin tietotekniikkaosastolta ja Helsingin yliopiston kirjastosta. Koulussa käytetyt verkko-oppimisympäristöt ja kurssit toteutettiin nojautumalla yliopiston opetusteknologiakeskuksen tarjoamiin palveluihin. Helsingin yliopiston opetusteknologiakeskus tarjosi käyttömahdollisuuden mm. wiki-, blogi-alustoille, sekä BSCW-, Blackboard- ja Moodle-oppimisympäristöihin. Osin näiden mahdollisuuksien käyttöönottoa haittasi oppilailta puuttuvat yliopiston käyttäjätunnukset, joiden avulla oppimisympäristöjen käyttöönotto helpottuisi huomattavasti. Muita yhteistyökumppaneita olivat Helsingin kaupunki, joka tarjosi koululle oppilashallinnon ohjelmat ja palvelut sekä Helsingin yliopiston kirjaston HELKA-yksikkö ja käyttäytymistieteellisen tiedekunnan kirjasto, joilta saatiin koulun kirjaston käyttöön VOYAGER-kirjastojärjestelmän luettelointiohjelma ja sen käyttäjätuki sekä yliopiston kirjaston Nelli-portaalin kirjastoluettelot, viitetietokannat ja kokotekstitietokannat.

1.6 Laitteet, ohjelmisto ja verkko

Konekannan päivityksen painopisteinä oli ajanmukaisuus ja käytettävyys. Laitteistoja ja ohjelmia uusittaessa ja vanhoja päivitettäessä pyrittiin huomioimaan tekniikan ja sovellusten toimivuus opettajien, oppilaiden, henkilökunnan ja opetusharjoittelijoiden käytössä. Huomioitavia näkökulmia olivat pedagoginen sopivuus, tarkoituksenmukaisuus opetuksessa ja opiskelussa, luotettavuus ja tekniikan, sovellusten ja tukipalveluiden saatavuus. Koulun perusparannuksen myötä luokka- ja työtilojen tieto- ja viestintätekninen varustelu yhtenäistyi ja modernisoitui.

Koulun tietotekninen varustus koostui noin kahdestasadasta työasemasta. Opetusharjoittelijoiden käytössä on kolme työasemaa sekä väri- ja mustavalkotulostimet ja peruskoulun oppilaiden ja lukion opiskelijoiden käytössä oli kirjaston lukusalissa yhdeksän työasemaa. Opetusharjoittelijoiden ja lukion opiskelijoiden käytössä oli lisäksi tietokonealuokkien 50 työasemaa silloin, kun tietokonealuokissa ei ollut opetusta.

Koulun tietokoneet ovat 2-5 vuotta vanhoja. Kaikista koneista on pääsy verkkoon. Ohjelmistoina ovat yleiset toimisto- ja kuvankäsittelyohjelmat, selaimet sekä yleisimpiä mediaformaatteja toistavat ohjelmat. Lisäksi koko koulun kattavilla lisensseillä kaikissa tietokoneissa toimi esimerkiksi kielten harjoitteluohjelmat. Erityisiä ohjelmistoja olivat atk-luokkien ja fysiikan luokanhallinta-ohjelmat. Tulostus toimi koulussa työryhmittäin eli toisiaan lähellä olevat tietokoneet tulostavat oletuksena yhteen tulostimeen, mutta verkkotulostuksen kautta jokaiselta tietokoneelta saattoi häiriötilanteen tai tarpeen mukaan tulostaa toisiin tulostimiin tai kopiokoneisiin. Työtilojen tulostimien ominaisuudet vaihtelivat käyttötarpeen mukaan ja tarvittaessa henkilökunnalla oli käytössään tietokonealuokkien ja opettajanhuoneen väritulostimet sekä mahdollisuus tulostaa suoraan kopiokoneisiin.

Kaikkien luokkien varustukseen kuului videotykki ja kaiutinjärjestelmä, joihin voitiin tuoda kuvaa ja ääntä tietokoneesta, VHS-DVD-yhdistelmälaitteesta, vierailevasta tietokoneesta, televisiosta ja dokumenttikamerasta. Luokissa oli mahdollisuus tuoda kuva ja ääni myös ulkoisesta lähteestä, kuten videokamerasta tai kasettinauhurista.

Luokista ja yleisistä tiloista oli langaton pääsy yliopiston HUP-NET -vierailijaverkkoon. Tiedottamista varten käytössä olivat infokanavajärjestelmä ja koulun verkkosivut, joiden rakenteessa siirryttiin uuteen CMS Made Simple -järjestelmään. Lisäksi henkilökunnalla oli mahdollisuus käyttää videoneuvottelulaitteistoa.

1.7 Kirjaston nykytilanne

Oppilaat, opiskelijat ja opetusharjoittelijat käyttivät kirjaston kymmentä työasemaa itsenäiseen työskentelyyn, mm. oppilastöiden valmisteluun, tiedonhakuun ja sähköiseen asiointiin. Työasemien käyttäjien vapaa-ajan toimintojen sekoittuminen opiskeluun on aiheuttanut jonkin verran häiriöitä kirjastossa työskentelyyn. Kirjaston työasemia varattiin myös peruskoulun ja lukion opetusryhmien käyttöön.

Peruskoululaisten ja lukiolaisten yksipuolinen lähteiden käyttö ja kehittämistä kaipaava alue. Eksklusiivinen Wikipedian käyttö on vaivatonta, mutta ei kehitä tarvittavia tiedonhaun ja -hallinnan taitoja. Tiedonhankintaa opitaan oppituntien yhteydessä kulloiseenkin aihepiiriin liittyen, mutta systemaattista tiedonhaun opetusta ei ole. Kirjasto- ja tietopalvelujen käyttöä tulisikin tehostaa koulun kirjaston, kaupunginkirjaston ja muiden kirjastojen tuottamien verkkopalvelujen pohjalta.

Ajanmukaisten kirjasto- ja tietopalveluiden ja tiedontarpeen kohtaamista kirjaston tarjoamassa oppimisympäristössä on jarruttanut se, että Voyager-järjestelmään siirryttäessä käyttöön saatiin vain luettelointiohjelma ja sen vaatimat yhteydet, ei lainauslienttiä. Lainausneuvonnan perustuessa edelleen lainakuitteihin ei HELKA-tietokannasta näy tilatietoa, vaan ainoastaan sijainti. HELKA-tietokanta on syntynyt korkeakoulukirjastojen tarpeita varten eikä sen käytettävyys ole paras mahdollinen peruskoulun ja lukion tarpeisiin. Tilanteesta on käyty keskusteluja HELKA-yksikön kanssa.

1.8 Tukipalvelut

Koulussa toimi lukuvuonna 2007-2008 päätoimisena atk-suunnittelijana Erno Kivelä, joka vastasi tukipalveluista. Lukuvuonna 2008-2009 tukipalveluista vastasivat kaksi siviilipalvelusmiestä, joista Ville Laustela toimi laitevastaavana ja Ossi Hanhinen atk-vastaavana muiden kouluavustajatehtävien yhteydessä. Tietotekniikan opettajan toimeen kuului tietokoneopettajien ylläpitotehtäviä. Henkilökunnan käytössä oli myös yliopiston sisäisten yhteistyötahojen, kuten opetusteknologiakeskuksen ja tietotekniikkaosaston, resurssit ja lisäksi tieto- ja viestintätieteiden pedagogista tukea tarjosi eNorssi -yhteistyöverkosto.

Ylläpidon ja tukipalvelujen ensisijainen tehtävä oli taata laitteiden ja ohjelmien toimivuus ja kattavuus. Mahdolliset ongelmat hoidettiin tilannekohtaisesti ja koulun ensisijaiset tarpeet huomioon ottaen, jotta ylläpidosta aiheutuisi mahdollisimman vähän haittaa koulun arkielämään.

Kirjastotoiminnan osalta HELKA-kirjastojen järjestelmänvaihdos VOYAGER-järjestelmästä ALEPH-järjestelmään on ollut odotettua vaikeampaa ja pitkittynyt. Paikalliseen atk-tukeen kohdistuikin paineita erityisesti siksi, että järjestelmäpäivitykset eivät tule kouluun automaattisesti.

2 Strategian toteutussuunnitelma lukuvuodelle 2009-2010

2.1 Ohjattu harjoittelu

Käyttätymistieteellinen tiedekunta ja ainelaitokset vastaavat opetusharjoittelijoiden yleisistä tieto- ja viestintäteknikan taidoista. Uusien tutkintovaatimusten mukaisesti opetusharjoittelijoiden perustutkintoon kuuluu pakollisia tieto- ja viestintäteknikan opintoja, jotka toteutetaan esimerkiksi tvt-ajokorttiopintoina. Harjoittelukoulun tehtävä on tukea ja vahvistaa tätä osaamista siten, että opetusharjoittelijat saavat riittävät tieto- ja viestintäteknikan taidot opetuksen suunnittelua ja toteuttamista varten.

Opetusharjoittelijoiden tieto- ja viestintäteknikan pedagogisen käytön ohjaus toteutetaan aineryhmien sisällä, jotta ohjaus voidaan keskittää opetusharjoittelijan opettavan aineen tai opettavien aineiden opetuksen tyypillisiin piirteisiin ja työkaluihin. Tieto- ja viestintäteknikan ohjausta järjestetään ryhmäohjauksina ja yksilöohjauksina. Näihin ohjauksiin kuuluu sekä opetustilanteessa käytettävään laitteistoon että opetuksen havainnollistamiseen tarkoitettuihin ohjelmiin tutustuttamista.

Lisäksi opetusharjoittelijoille tarjotaan koulutusta opettajalle hyödyllisten työvälineohjelmien, kuten opetuskäyttöön sopivan esitysgrafiikkaohjelman ja mm. arviointikirjanpitoa helpottavan taulukkolaskentaohjelman, käytössä. Opetusharjoittelijoille tarjotaan myös mahdollisuus tutustua tietokonealueen hallintaohjelmaan. Työvälineohjelmakoulutuksen järjestävät tietotekniikan opettaja ja tietotekniikan opetusharjoittelijat osana opetusharjoitteluaan. Tietokonealueen hallintaohjelmakoulutusta järjestää tietotekniikan opettaja tai ATK-suunnittelija.

2.2 Perus- ja lukio-opetus

Oppilaat ja opiskelijat oppivat tieto- ja viestintäteknikan käyttötaitoja eri oppiaineiden tunneilla, kun opetuksessa käytetään tieto- ja viestintäteknologiaa. Koulun 7. -luokkien oppilaille järjestetään opiskelutaitojen kurssi äidinkielen ja tietotekniikan opettajan sekä erityisopettajan yhteistyönä. Opintojaksoon kuuluu tietotekniikan osalta tietokonealueen käytänteisiin ja varustukseen tutustuminen ja tekstinkäsittelyn, tiedonhaun, taulukkolaskennan, esitysgrafiikkaohjelman käytön ja kuvankäsittelyn perusteet. Lukioluokalla 7D opetustaitojen opintojakso on lukuvuonna 2009-2010 integroitu luokan ensimmäiseen äidinkielen kurssiin ja toteutetaan kurssin aikana äidinkielen ja tietotekniikan opettajan samanaikaisopetuksena.

Peruskoulun oppilaille ja lukion opiskelijoilla on mahdollisuus hyödyntää opiskelussaan kirjaston työasemia, saada opastusta tiedonhaun ja siten hankkia tieto- ja viestintäteknikan käyttötaitoihin olennaisesti kuuluvaa kirjastopalvelujen tuntemusta ja käyttötaitoa. Lisäksi lukiolaiset voivat työskennellä tietokonealueissa silloin, kun luokissa ei ole opetusta. Harjoittelukoulujen välisen eNorssi-yhteistyöverkoston kautta lukiolaiset voivat ilmoittautua verkkokursseille. Lukuvuonna 2009-2010 verkkokurssitarjottimella on yhteensä 27 kurssia, joista 11 on koulumme järjestämiä. Kurssien tiedottamisesta lukiolaisille vastaavat verkkokurssikoordinaattori Jani Kiviharju, opinto-ohjaajat Raila Pirinen ja Sari Tiitta sekä lukion ryhmäohjaajat.

Lukiolaisilla on mahdollisuus hakea keväällä tiedeopetusyhteistyön puitteissa Helsingin yliopiston tietojenkäsittelytieteen laitoksen peruskursseille tietotekniikan tiedeopetusyhteistyöyhteyshenkilön kautta. Lukuvuonna 2009-2010 yhteyshenkilö Helsingin normaalilyseossa on Jani Kiviharju ja tietojenkäsittelytieteen laitoksella Arto Wikla.

2.3 Henkilöstön osaaminen ja koulutussuunnitelma

Henkilöstön tieto- ja viestintätekniiikan koulutusta tarjoaa ensisijaisesti Helsingin yliopiston henkilöstökoulutuksesta vastaavat tahot kuten tietotekniikkaosasto, opetusteknologiakeskus ja koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia. Tietotekniikan opettaja ja tietotekniikan opetusharjoittelijat tarjoavat henkilökunnalle tietotekniikan koulutusta opettajan kannalta hyödyllisissä työvälineohjelmissa ja tarvittaessa henkilöstölle järjestetään myös tietokonekoulutusta. Tietotekniikan opettaja tarjoaa henkilöstölle mahdollisuuden osallistua ATK-pajoihin, jotta henkilökunta voi täydentää omaa tieto- ja viestintätekniiikan osaamistaan. ATK-pajojen sisällöt valitaan henkilökunnan tarpeiden ja toiveiden mukaisesti, mahdollisia aiheita ovat mm. sähköpostin ja hakemistojen organisointi, tehokas tekstinkäsittely sekä sosiaalinen media. Koulutustoiveita kartoitetaan sähköisesti alkusyksystä 2009. Henkilökunnalla on myös mahdollisuus hakeutua muuhun koulutukseen.

2.4 Koulun ja kodin välinen yhteistyö

Koulun ja kotien yhteistyössä käytetään sähköpostia, sähköpostiosoitteiden avulla tehtyjä sähköpostilistoja ja koulun hallinto-ohjelman Wilma-sovellusta. Wilma-järjestelmän tunnukset jaettiin peruskoululaisten ja lukiolaisten huoltajille vanhempainiltojen yhteydessä. Tunnukset avulla huoltajat voivat web-liittymän kautta muun muassa seurata oppilaiden ja opiskelijoiden poissaoloja reaaliaikaisesti ja olla yhteydessä luokan- ja ryhmänohjaajiin sekä koulun opettajiin. Koulun kotisivujen kautta tarjotaan tietoa koulun toiminnasta ja ajankohtaisista tapahtumista.

2.5 Laitteet, ohjelmisto ja verkko

Peruskunnostuksen yhteydessä koulun yleinen tieto- ja viestintätekninen varustelu saatiin opetuksen kannalta riittävälle tasolle. Ensisijainen haaste jatkossa on ylläpitää varustetasoa ajanmukaisena sekä varautua koulun teknologialaitteiston huolto- ja päivitystoimenpiteisiin. Tähän tarvitaan sekä taloudellista että henkilöresursseja.

Lukuvuoden 2009-2010 aikana pitää yhtäältä kartoittaa tieto- ja viestintäteknologian varustetason puutteet ja toisaalta suorittaa asianmukaiset korjaustoimenpiteet. Myös tieto- ja viestintäteknologian käytön esteettömyyteen ja käyttöergonomiaan tulee kiinnittää huomiota. Lisäksi on tehtävä päätös tietokonekoulutuksen ja säästösyistä toteuttamatta jääneen kielistudion varustetasosta.

Väliaikaisratkaisuna lukuvuosina 2007-2008 ja 2008-2009 toinen tietokonekoulutus toimi täysipäiväisesti kielistudiona ja toinen tietokonekoulutus toimi yleisopetusluokkana. Lukuvuonna 2009-2010 on varauduttava kielistudion, audiovisuaalisen tilan tai uuden tietokonekoulutuksen varustamiseen, jotta kielten opetus ja tietokonekoulutuksen käyttömahdollisuus saadaan opetuksen kannalta välttämättömälle tasolle.

2.6 Tukipalvelut

Henkilökunnan tukipalveluista vastaa ensisijaisesti päätoiminen ATK-suunnittelija yhteistyössä Helsingin yliopiston tieto- ja viestintätekniiikan tukipalveluiden kanssa. ATK-suunnittelijan vastuualueisiin kuuluu mm. tieto- ja viestintäteknisten järjestelmien tekninen kehittäminen, ylläpito ja järjestelmiin liittyvä henkilökunnan tarvitsema koulutus, audiovisuaalisten laitekokonaisuuksien toimintakunnosta, kehittämisestä ja suunnittelemisesta huolehtiminen sekä tieto- ja viestintäteknisiin ja audiovisuaalisiin laitteisiin liittyvissä ongelmatilanteissa avustaminen ja opetusmateriaalien käytössä opastaminen. Lisäksi ATK-suunnittelijan tehtäviin kuuluu

yhteydenpito hallinnon ja kirjaston tietoteknisten järjestelmien ylläpitoon ja käyttötukeen sekä koulun tietotekniseen ympäristöön vaikuttavien muutosten seuraaminen.

2.7 Seuranta ja arviointi

Tietostrategiatyöryhmä seuraa toteutussuunnitelman toteutumista lukuvuoden 2009-2010 aikana ja raportoi tilanteesta koulun johdolle lukuvuoden aikana. Kevään 2010 toisessa suunnittelukokouksessa tietostrategian toteutumisesta tiedotetaan henkilökunnalle. Tietostrategiatyöryhmä laatii lukuvuoden 2010-2011 toteutussuunnitelman keväällä 2010. Uusi toteutussuunnitelma esitellään koulun henkilökunnalle lukuvuoden 2010-2011 ensimmäisessä suunnittelukokouksessa.

3 Tavoitteita lukuvuosille 2010-2011 ja 2011-2012

Teknologian tehokas käyttö edellyttää opetuksen pedagogiikan kehittämistä. Huomio tulisi kiinnittää erityisesti projektimuotoisten työtapojen lisäämiseen, opettajien työskentelyn muuttamiseen tiimityöksi ja oppilaiden "aitojen" vuorovaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen. Kehityshankkeissa tulisi myös huomioida koko koulukulttuurin muutos. (Cicero 2008.)

Lukuvuoden 2009-2010 tavoitteiden lisäksi Helsingin normaalilyseolla on tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön kehittämiseksi lukuvuosien 2010-2011 ja 2011-2012 aikana seuraavia tavoitteita:

- henkilökohtaisten käyttäjätunnusten jakaminen koulun tietoverkkoon lukion opiskelijoille ja peruskoulun oppilaille
- käytössä olevan palvelintekniikan kehittäminen
- opetustilojen tietoteknisen varustuksen täydentäminen interaktiivisella esitystaulutekniikalla opetusharjoittelun monipuolistamiseksi
- tieto- ja viestintäteknisen laitteiston työergonomiaan liittyvien ongelmien kartoittaminen ja tarvittavien parannusten toteuttaminen
- kielistudion, audiovisuaalisen luokan tai toisen tietokonehuoneen varustaminen
- tietokonehuoneiden opetuskäytön ja varauskäytänteiden kehittäminen
- oppilaskäyttöön tarkoitettujen käytävätyöasemien käyttöönottokokeilun uusiminen
- kirjastopalvelujen tehokkaampi käyttäminen oppilaiden ja opiskelijoiden tiedonhakutaitojen opetuksessa sekä opetusharjoittelijoiden ohjauksessa, erityisesti informaatiolukutaidon suhteen

Lukuvuosien 2010-2011 ja 2011-2012 tavoitteita täsmennetään lukuvuoden 2010-2011 tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön toteutussuunnitelmassa.